

ØKONOMISKE INCITAMENTER

Bobleprojekt under ”Vand i Byer”

August 2018

1. Projektbeskrivelse, herunder afgrænsning af projektet

Dette projekt er et "Bobleprojekt" under Vand i Byer, som ønsker at synliggøre hvilke økonomiske incitamenter der er for privatpersoner til at afkoble deres regnvand.

Projektet præsenterer den gældende lovgivning på området, samt giver forskellige eksempler på hvordan kommunerne og forsyningerne i Danmark agerer inden for lovrammen.

Projektet tager udgangspunkt i afkobling på private grund. De samfundsøkonomiske incitamenter der kan være i etablering af LAR-anlæg, ligger derfor uden for dette projekt. Projektet omhandler ikke den merværdi anlæggene kan medføre, der kan værktøjer som eksempelvis PLASK anvendes. Projektet medtager ikke eventuelle besparelser i forsikring.

2. Hvad siger loven?

Området reguleres efter 2 love:

- Miljøloven (Spildevandsbekendtgørelsen), BEK nr. 1469 af 12/12/2017
- Betalingsloven, LBK nr. 633 af 07/06/2010

I loven er reglerne på området generelle og omfatter både spildevand og regnvand. Her anvendes de alene på regnvand i fællessystemer.

Der er tilslutningspligt til offentlige spildevandsanlæg for ejendomme, når stikledning er ført frem til grundgrænsen. Ejendomme skal være indenfor det i spildevandsplanen godkendte kloakoplands grænse og har såvel ret som pligt til at aflede spildevand til anlægget. Det står i spildevandsbekendtgørelsen §12.

Spildevandsbekendtgørelsen

§ 12. Inden for et i spildevandsplanen fastlagt kloakopland for spildevandsanlæg, der er ejet af et spildevandsforsyningsselskab, er grundejerne forpligtede til for egen regning at tilslutte spildevand til spildevandsanlægget gennem lukkede ledninger, når der er ført stikledning frem til grundgrænsen. jf. lovens § 28, stk. 4.

Standardtilslutningsbidraget udgør i 2018, 62.227 kr. inklusiv moms for en boligenhed, gældende takst kan findes på forsyningernes hjemmeside. Beløbet, der er nævnt i betalingslovens §2, se nedenfor, er fra 2010 eksklusiv moms.

Tilslutningsbidraget dækker både tilslutning af spildevand (60%, 37.337 kr.) og regnvand (40%, 24.890 kr.) jf. §2 i betalingsloven.

Tilslutningsbidraget reguleres årligt efter et af Danmarks Statistik udarbejdet omkostningsindeks for anlægs- og jordarbejder.

Betalingsloven

§ 2. Ved tilslutning af ejendomme, der ikke tidligere har været tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, pålignes et standardtilslutningsbidrag. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller er pålignet tilslutningsbidrag til et spildevandsforsyningsselskab, jf. dog stk. 4, 5 og 7. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag

fra ejendomme, der før den 1. januar 2010 var tilsluttet eller var pålignet tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg i henhold til tidligere regler.

Stk. 2. Standardtilslutningsbidraget udgør 30.000 kr. eksklusive moms for en boligenhed.

Stk. 3. For erhvervsejendomme fastsættes standardtilslutningsbidraget til 30.000 kr. eksklusive moms pr. påbegyndt 800 m² grundareal. For erhvervsejendomme i landzone beregnes et tillagt grundareal ud fra det bebyggede areal og en skønnet bebyggelsesprocent. For ubebyggede erhvervsejendomme i landzone skønnes et bebygget areal

(...)

Stk. 6. For boligejendomme og erhvervsejendomme, der ikke er tilsluttet for tag- og overfladevand, skal tilslutningsbidraget fastsættes til 60 procent af de i stk. 2-5 nævnte bidrag.

Stk. 7. Hvis en ejendom, der ikke tidligere har været tilsluttet for tag- og overfladevand, tilsluttes for denne del af spildevandet, opkræves et supplerende tilslutningsbidrag svarende til 40 procent af det tilslutningsbidrag efter stk. 2 og 3, der kan opkræves på påligningstidspunktet. Det supplerende tilslutningsbidrag kan kun opkræves fra ejendomme, der er blevet pålignet tilslutningsbidrag efter en betalingsvedtægt udarbejdet efter 1. juli 1992.

Stk. 8. Spildevandsforsyningselskabet kan i særlige tilfælde fastsætte tilslutningsbidraget lavere end de i stk. 2-7 nævnte bidrag, dog aldrig lavere end de faktisk afholdte udgifter til detaillledningsanlægget.

Stk. 9. Tilslutningsbidraget, jf. stk. 2 og 3, reguleres årligt efter et af Danmarks Statistik udarbejdet reguleringsstal baseret på bygge- og anlægsomkostninger.

Stk. 10. Tilslutningsbidraget forfalder, når en ejendom tilsluttes eller kan tilsluttes et spildevandsforsyningselskab.

Ophævelse af tilslutningspligt

Når en grundejer har opnået en ret til at være tilsluttet kloaksystemet, kan denne ret ikke "bare" ophæves. Grundejeren har i princippet en evig ret til at være tilsluttet med den tilslutningsgrad ejendommen havde ved tilslutning.

Hvis mulighed for udtræden ønskes, kan kommunalbestyrelsen angive i kommunens spildevandsplan, at kommunen er indstillet på, at tilslutningsretten ophæves. Men en realisering af spildevandsplanen kræver, at borger og kommunen er enige om det – og der kan indgås en aftale herom. Dette kan også afhænge af om borgeren kan få tilslutningsbidrag tilbage fra forsyningselskabet.

Ophævelse af tilslutningsretten og tilbagebetaling af tilslutningsbidrag sker efter § 16 i Spildevandsbekendtgørelsen.

Spildevandsbekendtgørelsen

§ 16. Tilladelse til hel eller delvis udtræden af et spildevandsforsyningsselskab, kan meddeles af kommunalbestyrelsen, hvis følgende forudsætninger er opfyldt:

- 1) Der er overensstemmelse med kommunalbestyrelsens plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 2.
- 2) Der er enighed herom mellem grundejeren og kommunalbestyrelsen.
- 3) Der sker ikke en væsentlig forringelse af spildevandsforsyningsselskabets samlede økonomi.
- 4) Spildevandsforsyningsselskabet kan fortsat fungere teknisk forsvarligt.

Stk. 2. Hel eller delvis udtræden af spildevandsforsyningsselskabet forudsætter, at tilladelse til alternativ bortskaffelse eller afledning er meddelt. Tilladelse til alternativ bortskaffelse kan meddeles, hvis følgende forudsætninger er opfyldt:

- 1) Målene for kvaliteten og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande samt målene for anvendelsen og beskyttelsen af grundvandet, som fastsat i bekendtgørelser om henholdsvis miljømål og indsatsprogram udstedt i medfør af lov om vandplanlægning ikke tilsidesættes.
- 2) Kravene i bekendtgørelsens kapitel 10 fastholdes, uanset at der sker reduktion i den godkendte kapacitet.
- 3) Den samlede spildevandsmængde renses ikke dårligere end hidtil.

Stk. 3. Når de ejendomme, der har fået tilladelse efter stk. 1, er trådt ud af spildevandsforsyningsselskabet, skal det indføres i en spildevandsplan, jf. § 5, stk. 1.

Efter Betalingsloven er det forsyningerne, der vurderer, hvorvidt der skal ske tilbagebetaling, hvis en ejendom udtræder for hele eller dele af ejendommens regnvand. Forsyningen skal i vurderingen inddrage, hvorvidt det vil være til økonomisk gavn for forsyningen, hvis ejendommen udtræder for regnvandet. Der er ikke tilbagebetalingspligt, det er derfor ikke givet, at der skal ske tilbagebetaling af de 40% af tilslutningsbidraget ved afkobling. Forsyningen vil altid foretage en saglig vurdering af spørgsmålet, og skal overholde lighedsgrundsætningen.

Når man er blevet afkoblet og har fået tilslutningsbidraget tilbage, har man som udgangspunkt ikke ret til en gentilslutning, hvis man skulle fortryde. En gentilslutning vil blive behandlet på samme vilkår som en ny tilslutning.

Tilladelser

Etablering af LAR-anlæg, hvor regnvandet nedsives, kræver myndighedernes (kommunens) tilladelse dels efter Miljøbeskyttelsesloven dels efter Spildevandsbekendtgørelsen.

Langt de fleste kommuner giver tilladelse til etablering af faskiner, regnbede og nedsivning i græsplæner efter Miljøbeskyttelseslovens § 19, jvf. Spildevandsbekendtgørelsens § 38 (tag- og overfladevand).

Spildevandsbekendtgørelsen

§ 38. Tilladelse til afledning af tag- og overfladevand til nedsivningsanlæg, hvortil der ikke afledes husspildevand eller procesvand, kan meddeles, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Afstanden til anlæg til indvinding af vand, hvortil der stilles krav til drikkevandskvalitet, er mindst 25 meter.
- 2) Nedsivningsanlægget dimensioneres, placeres og udføres således, at der ikke opstår overfladisk afstrømning, overfladegener eller gener i øvrigt.
- 3) Afstanden fra nedsivningsanlægget til vandløb, søer og havet er mindst 25 meter.
- 4) Tag- og overfladevand kommer ikke fra offentlige veje, jernbaner eller befæstede arealer, der anvendes til parkering for mere end 20 biler.

Hvis betingelserne i § 38 ikke er opfyldt, kan kommunen meddele tilladelse efter § 40.

Tilladelse til etablering af nedsivning i grønne arealer gives i nogle kommuner efter § 44 (specielt store offentlige grønne arealer).

Spildevandsbekendtgørelsen

§ 44. Kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse efter lovens § 19, stk. 1, til udledning eller udsprøjtning af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi på jordoverfladen.

Stk. 2. Ved meddelelse af tilladelse efter stk. 1 skal det sikres, at udledningen eller udsprøjtningen ikke indebærer risiko for eller medfører:

- 1) Forurening af grundvand,
- 2) Forurening af overfladevand,
- 3) Sundhedsfare for mennesker eller dyr,
- 4) Gener for omboende eller
- 5) Overfladeafstrømning.

Stk. 3. Er der tvivl om, hvorvidt der kan være risiko for sundhedsfare for mennesker, kan kommunalbestyrelsen indhente udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, før der træffes afgørelse.

3. Praksis for tilbagebetaling

I nogle kommuner er det muligt at få pengene tilbage, uafhængigt af hvor i kommunen man bor, så længe matriklen er tilsluttet et fællessystem.

Der er dog mange kommuner der kun vil tilbagebetale tilslutningsbidraget for regnvand, hvis man er bosiddende i særlige områder i kommunen, hvor der er problemer med afløbssystemets kapacitet. Det kan være steder hvor der er tilkoblet nye udstykninger på eksisterende ledninger, eller områder med fællessystemer der er overbelastede.

Det kan også være områder som umiddelbart ikke ser ud til at have problemer, men hvor vandet skaber problemer nedstrøms. Det skal være angivet i kommunens spildevandsplan, hvor tilbagebetaling er muligt, jf. §5 stk. 3 i spildevandsbekendtgørelsen.

Spildevandsbekendtgørelsen

§ 5 Kommunalbestyrelsens plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen skal indeholde følgende oplysninger og fornødne kortbilag:

- 1) (...)
- 2) (...)
- 3) Områder, hvor kommunalbestyrelsen er indstillet på at ophæve tilslutningsretten og -pligten helt eller delvis.

Hvor mange penge drejer det sig om?

Der findes forskellige modeller for hvordan forsyningerne tilbagebetaler tilslutningsbidraget for regnvand. Nogle kommuner vurderer sagerne enkeltvis.

Herunder ses forskellige tilbagebetalingsmodeller som anvendes i danske kommuner (2018-beløb):

- Ingen tilbagebetaling, selvom regnvandet håndteres på egen grund.
- Ved afkobling af 50 – 74% af det befæstede areal, tilbagebetales 20%, svarende til 12.445 kr.
- Ved afkobling af 75 – 99% af det befæstede areal, tilbagebetales 30%, svarende til 18.668 kr.
- Ved afkobling af 100% af det befæstede areal, tilbagebetales 40%, svarende til 24.890 kr.
- Ved afkobling af 100% af regnvandet, men med tilladelse til etablering af løsninger, hvor regnvandet ledes til kloak i "langvarige våde perioder", tilbagebetales 30%, svarende til 18.668 kr.
- Ved afkobling af 100% af det befæstede areal, tilbagebetales 20%, svarende til 12.445 kr.
- Ved afkobling af 100% af det befæstede areal, tilbagebetales 30%, svarende til 18.668 kr.

Tilbagebetalingsmodeller som anvendes i danske kommuner for etageejendomme:

- Mulighed for tilbagebetaling af én gang 20% af standardbidraget pr. påbegyndt 800 m² grundareal.
- Mulighed for tilbagebetaling af én gang 40% af standardbidraget pr. påbegyndt 800 m² grundareal.
- Individuel afgørelse, kontakt forsyningen.